

חינוך בפרשה – תזו"מ

המורה כהן...

מרצה בכיר ניצב בפני אולם עמוס בעובדי הוראה, שהתכנסו ליום השתלמות והעשרה, והציב בפניהם שאלה: "מיהו, לדעתכם, מורה טוב?". ידים רבות הורמו, מבקשים להשיב על שאלתו. הוא בחר באקראי בכמה ממרימי הידיים, ובאמצעות מחשב נייד הקרין את תשובותיהם על מסך ענק. התשובות שהוצעו היו: 'מורה שמסור לתפקידו'. 'מורה שמלמד טוב'. 'מורה שמכין טוב את החומר'. 'מורה אחראי'. 'מורה שמכיר כל ילד'. 'מורה ירא שמים'. 'מורה שאוהב כל ילד'. 'מורה שאוהב את ההוראה'. 'מורה מתחדש'. המרצה עצר את גל התשובות, ויכולים היו להוסיף לרשימה עוד כהנה וכהנה. "מורי ורבותי" אמר "הרי כל התשובות נכונות. היאך נצמצם את הכל לתשובה אחת נכונה? הרי הצעתך: 'מורה שהוא אדם טוב'."

'אדם טוב' כולל כל המעלות האמורות, ועוד. הוא ערכי ואכפתי, משקיע ורציני, רגיש ומסור. בהרצאה בהשתלמות מורות תרגמתי והתאמת את 'תוך כדי': 'מיהו מורה טובה? מורה שהיא 'נשמה טובה'."

פרשות השבוע - תזריע ומצורע, עוסקות בעיקרן בדיני המצורעים. כי אין מדובר ב'מחלת עור' טבעית, אלא 'אצבע אלוקים' שבאה בגין מכלול חטאים. המצורע מורחק ממשפחתו, מביתו, ובעיקר: ממעמדו. בדד, מנודה מחברת אנשים, בגדיו קרועים פאָבל, ומכריז 'טמא אני'. וזה קורה 'במשפחות הכי טובות'...

אין הקב"ה מכה כדי לבייש או להכאיב. יש כאן הליך של התעוררות, תשובה ושיפור המעשים, כדי לשוב לחיק החברה. אמרו בעלי המוסר 'בשר ודם מלמד לקח, ואילו הקב"ה מלמד מוסר'. הליך מורכב ומועיל!

בדיני הנגעים מופיע הכהן כמעט בכל פסוק. נבדוק ונמצא כי בפרשות תזריע-מצורע כי המילה "כהן" כתובה למעלה ממאה פעמים! אמנם התורה הקדושה קובעת כי כל ענייני טומאת המצורע וטהרתו תלויים בכהנים, אך למה לחזור על המילה "כהן" כמעט בכל פסוק, ואף כמה פעמים בתוך פסוק אחד?

ראיתי לומר, כי לא בחר הקב"ה בכהן שישמש רופא המומחה באבחנת מחלות עור, אלא בכהן כי הוא מבני אהרן, אהוב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה. נדרשת מעורבות גדולה וצמודה של 'כהן אוהב' כדי ללוות את הליך השיקום. המצורע, האיש שחטף מנה קשה מאת ה', מושפל ומנודה, מעמדו מרוסק, זקוק ל'לב אהרן' הטוב - שילווה אותו, יתמוך בו ויעודדו בתשובתו, עֲדִי טהרתו המלאה.

הורים שבורי-לב התייצבו בפני מרן גאון ישראל הרב שלמה זלמן אויערבאך, עם בנם 'ילד מיוחד'. ביקשו מהרב עצה וברכה לקראת העברתו ל'מוסד מיוחד'. הרב קירב את הילד אליו, הושיט לו יד ואמר בפניו הזוהרות "שלום לך! שמי 'שלויה זלמן'. מה שמך?". הילד השיב. הרב המשיך "אני רב גדול, רבים באים לשאול אותי ולהתייעץ. שמעתי מהוריק שאתה עובר לגור במוסד פלוני. מה דעתך, יקירי, להיות 'הנציג שלי' במוסד הזה? פָּקֵחַ עבורי על הנעשה, שָׁמַר שהכל בסדר, כך תעזור לי להשיב לשואלי דבר!". הילד הנהן בשמחה! הוא נציג של הרב אויערבאך! הילד כל כך הצליח ואהב את המוסד שלא רצה לעזוב אפי' בשבתות "מי יפקח עיני הרב כשאיני כאן". המצב-רוח החיובי תרם תרומה גדולה לקידומו והתפתחותו!

חז"ל דרשו נבואת מלאכי (ז' ב') 'כי שִׁפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ דָעַת וְתוֹרָה יִבְקְשׁוּ מִפִּיהוּ כִּי מִלֶּאֱדָה ה' צִבְאוֹת הוּא', "אם דומה הרב למלאך ה' צבאות יבקשו תורה מפיהו, ואם לאו אל יבקשו תורה מפיהו" (חגיגה טו). וכבר תמה הרה"ק רבי זושא זי"ע "וכי מי מכיר מלאך, שישווה את רבו אליו?... וניתן לומר כי הפסוק אינו עוסק בדמות מלאך בלבד, אלא ב'שִׁפְתֵי כֹהֵן'. נִפְתַּח תַּפְתָּנָה שִׁפְתוֹתָיו, וְעוֹלָה לֹא נִמְצָא בְשִׁפְתָּיו, בְּשָׁלוֹם וּבְמִשׁוֹר הוֹלֵךְ עִם תַּלְמִידָיו, וְכך - וְרַבִּים הֵשִׁיב מַעֲוֹן! הִכֵּהוּ הוּא 'אָדָם טוֹב' - וְלִכֵּן הוּא 'הַמּוֹרֶה הַטוֹב'!"

כל המקצוענות בהוראה, כל הידע הלימודי, כל הכושר הארגוני, כל הדיוק ודייקנות, כל היכולת החינוכית – הכל יפעל כשהוא מסור בידי 'אדם טוב'. חָשַׁב טוב, וְהָיָה טוב. 'הטוב והמטיב' יטיב עמנו!